

Τιμή στον Εθνομάρτυρα Μητροπολίτη Γρεβενών Αιμιλιανό Λαζαρίδη (1877 - 1911)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Προβάλλουσι με τα ευθυτενή και αργυροστόλιστα στήθη των οι αρχηγοί. Ακολουθούσιν οι οπλαρχηγοί και οι οπλίται.

Καβάλλα παν οι αρχηγοί, καβάλλα χαιρετούνε, καβάλλα παίρνουν ταις κρυφαίς ματιαίς, ταις χίλιαις-δυό ευχαίς μας.

Φορούν ασήμια στον λαιμό, τσαπράκια στο κορμί των και μεσ' στη μέσ' στο στήθος των και τίμιο φέρουν ξύλο. Ένα ασημένιο χαϊμαλί που φέρει Σταυρού σχήμα, περήφανα, το βλέ-πεις, κρέμεται σε κάθε νιου παλληκαριού το φλογισμένο στήθος... Ποιός τους χορταίνει;...

Προπορεύονται οι Κρητικοί Μακρής, Βολάνης, Κοραβίτης και οι Ελ-ληνομακεδόνες Τσίτσος, Πάυλος, Σίμος και Στέφος.

Το λάβαρον της ελευθε-ρίας, μία νύμφη, είς ζωγραφιστός εθνικός άγγελος καμαρωτά-καμαρωτά υψώ-νεται επί τιμητικού ανθοστολίστου άρματος και με μία γλαυκή ματιά και με μία κρυφή ελπίδα τους χαιρετά, τους μειδιά και με το χιονάτο δεξί ολόλευκο της χέρι ένα στεφάνι της ελιάς στ' ανδρεία στέλλει παλληκάρια. Χαιρετά τους αρχηγούς, χαιρετά τους οπλαρχηγούς μαζί και τους οπλίτας. Όλους τους στε-φανώνει.

Αντιχαιρετούν γλυκά-γλυκά της μάχης τ' ανδρεία λεοντάρια.

Με την χείρα του την δεξιάν, ήτις την στιγμήν εκείνην, την ιεράν, αντιπροσώπευε

τα τίμια των Γερμανών και Γρηγορίων δεξιά χέρια, ευλογεί το δεδοξασμένον έργον των αρματολών και χαιρετίζει εν μέσω γενικής συγκινήσεως την κάθοδον των ελληνομακεδονικών σωμάτων.

Μετ' αυτόν προσφωνεί τους κατελθόντας ελληνιστί εκ μέρους των αναστηλωτών του Συντάγματος ο Βεχίπ βέης, ακριβώς ο αξιωματικός εκείνος του Οθωμ. στρατού, όστις την 10 Ιουλίου εν τη πλατεία των Στρατώνων Μο-ναστηρίου εκήρυξε πρώτος την αναστήλωσιν του Συντάγματος.

Τον επίσημον εν τω τόπω της συναντήσεως χαιρετισμόν της επαρχίας όλης προς τα «ξεφτέ-ρια των βουνών και τους αγιασμένους προμάχους του εθνικού μας αγώνος» διηρμήνευσε δια πατριωτικής προσφωνήσεως ο Μοναστηριώτης καθηγητής κ. Βασίλειος Νώτης.

Επί του αττικής αιθρίου και γαλανού, την ημέραν εκείνην, ουρανίου στε-ρεώματος τα χιονώδη νέφη εξηκολούθουν ακόμη να διαγράφωσι μίαν ζωηρώς εκτεταμένην κυανόλευκον μαρμαρυγήν, καθ' ην στιγμήν ευθαλπής ο ήλιος ει-σέδυε θαυμασίως πορφυροβαφής εις της οροσειράς του υπερηφάνου Περιστε-ρίου τας δρυμώδεις πτυχάς.

Η πόλις εναγωνίως αναμένει τα αγγελόμορφα λεβεντόπουλα. Καταρτίζε-ται πομπή θριαμβευτική. Πρώτος σταθμός προ του Διοικητηρίου. Παρίστανται ο Γεν. Διοικητής και αι επίσημοι κυβερνητικάί αρχαί, εξ ονόματος δ' αυτών προσφωνεί τους κατελθόντας αρηιφίλους άνδρας ελληνιστί ο βοηθός νομάρχης Στεφανάκης Βέης. Προχωρούμεν δια να φθάσωμεν εις την οδόν της 10 Ιουλίου. Ευρισκόμεθα εις το μέσον της πόλεως.

Εκεί «εις το μέσον της ενδόξου πόλεως Μοναστηρίου και εξ ονόματος της επαρχίας Πελαγωνείας» ο Θεοφ Επίσκοπος Πέτρας κύριος Αιμιλιανός «χαιρετίζει γηθυσύνως τους γενναίους προμάχους της ελευθερίας», αναφω-νών: «Ζήτωσαν τα παλληκάρια μας». Μυριόστομος ομοβροντή επαναλαμβάνει την ζητωκραυγήν ταύτην, ην διαδέχεται ενθουσιασμός ακράτητος και εις απερίγραπτος πανζουρλισμός.

Εκατέρωθεν της οδού φάλαγγες πυκνότεται πανηγυριστών μόλις επι-τρέπουν να παρελάση η πλειάς των υπερδιακοσίων Πανελλήνων ανταρτών. Οι αρχηγοί συνεχώς χαιρετώσι με τας ανθοδέσμας εις τας χείρας, τας ανθοδέ-σμας εκείνας, ας προσέφερον εις αυτούς η Φιλόπτωχος Αδελφότης των Ελλη-νίδων Κυριών Μοναστηρίου. Χαίρε, χαριτωμένη λεβεντιά, που με το ηρωικό παράστημα, το αναμμένο μέτωπον, το ήλιοκαμμένο πρόσωπον και την λυγερή σου στάσιν μία φλόγα στην καρδιά μας άναψες, που δεν θα ξανασβύση...

Συγκλονούνται οι τοίχοι, οι εξώσται σείονται.

Τα λάβαρα, αι σημαίαι, αι υπερτρισχίλιαi πάλιν μικραί σημαίαι, αι κυματίζουσαι εις τας χείρας πολλών εορταστών, τα άνθη τα κατά ανθοδέσμας ριπτόμενα εις τους αρχηγούς και τα σώματα, αι αθώοι περιστεραί, αίτινες με τας κυανολεύκους των ταινίας διαρ-κώς περιίπταντο καθ' όλην την γραμμήν της 10 Ιουλίου, αι προσφωνήσεις και τα χειροκροτήματα, όλοι αι εκδηλώσεις αύται των αισθημάτων προσέδιδαν

μίαν ονειρώδη μεγαλοπρέπειαν και μίαν φασμαγορικήν αίγλην εις την πρωτο-φανή της αλησμονήτου 25 Ιουλίου εθνικήν μας εν Μοναστηρίω εορτήν.

Τα παράθυρα είχαν μεταβληθή εις κήπους. Επιγραφαί εκφραστικάι και πατριωτικάι διαυλακούσι τους πευκοστολίστους εξώστας. Εδώ αναγινώσκεις μίαν κυα-νόλευκον επιγραφήν, που σου ανάφτει την φλόγα στα στήθη: «Καλώς τα παλ-ληκάρια μας».

Παρέκει άλλην επιγραφήν: «Είς οiwνός άριστος, αμύνεσθαι περι Πάτρης».

Παρακάτω άλλην: «Ζήτω η Ελληνομακεδονική άμυνα». Ολί-γον περαιτέρω προβάλλει η εικών του Εθνομάρτυρος Παύλου Μελά, με την επιγραφήν: «Ακολουθήσατε τον Μάρτυρα». Πανταχόθεν και από τας στέγας ακόμη λαμβάνονται φωτογραφίαι....».

Οι φωτογραφίες είναι των Αφών Μανάκια από την Αβδέλλα Γρεβενών που είχαν κάνει έδρα των δραστηριοτήτων τους το Μοναστήρι.

Ήταν η εποχή όταν μετά την ανακήρυξη του Συντάγματος των Νεοτούρκων που έγινε μετά από στρατιωτικό πραξικόπημα το οποίο ξεκίνησε στο Μοναστήρι και έλαβε κυρίως χώρα στη Θεσσαλονίκη όπου και μεταφέρθηκαν, αμέσως σιδηροδρομικά, ολόκληρα τα επαναστατημένα στρατεύματα με επικεφαλής τον Ενβέρ μπέη και τον Νιάζι μπέη.

Υπήρχε διάχυτη η ψευδαίσθηση της «επερχόμενης ελευθερίας και ισότητας των Βαλκανικών λαών» η οποία ουσιαστικά ενταφιάστηκε οριστικά με την δολοφονία του Αιμιλιανού στα Γρεβενά το 1911. Ήταν η αρχή των νέων αγώνων για την απελευθέρωση της πατρίδας.